

**ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ СТАНОВЛЕННЯ СУДОВОГО КОНТРОЛЮ  
А ВИКОНАННЯМ СУДОВИХ РІШЕНЬ****THEORETICAL FOUNDATIONS OF THE DEVELOPMENT OF JUDICIAL  
CONTROL OVER THE ENFORCEMENT OF COURT JUDGMENTS**

У статті досліджено теоретичні засади становлення судового контролю за виконанням судових рішень як складової механізму реалізації права на судовий захист. Розкрито еволюцію розуміння правосуддя від діяльності, що завершується ухваленням судового рішення, до комплексного процесу, кінцевим результатом якого є фактичне поновлення порушеного права. Обґрунтовано, що обов'язковість судового рішення набуває реального змісту лише за умови існування дієвих механізмів його виконання, а судовий контроль у такому контексті виступає необхідною гарантією ефективності судового захисту.

Проаналізовано основні етапи розвитку законодавства України у сфері судового контролю за виконанням судових рішень. Визначено, що його становлення охоплює конституційне закріплення обов'язковості судового рішення, конституціоналізацію контрольних повноважень суду, інституціоналізацію відповідних процедур у процесуальних кодексах та подальше вдосконалення механізмів контролю після прийняття Закону України № 4094-IX. З'ясовано, що адміністративне судочинство стало першою процесуальною сферою, у якій було сформовано модель активного судового контролю, що згодом знайшла відображення у господарському та цивільному процесі.

Охарактеризовано правове значення інституту звіту боржника про виконання судового рішення, особливості його застосування у спорах немайнового характеру та щодо боржників публічного сектору. Розкрито зміст широкого підходу до судового контролю, який охоплює не лише розгляд скарг на рішення, дії чи бездіяльність виконавців, а й вирішення питань зміни способу та порядку виконання рішення, відстрочення чи розстрочення виконання, подання і розгляду звіту боржника. Аргументовано, що штраф за неподання або неналежне подання такого звіту доцільно кваліфікувати як захід процесуального примусу.

Систематизовано основні доктринальні підходи до розуміння судового контролю за виконанням судових рішень. Виокремлено функціональний, процесуальний, інституційний, публічно-правовий та комплексний підходи, визначено їх зміст, переваги та обмеження. Зроблено висновок про доцільність поєднання публічно-правового та процесуального підходів, відповідно до якого судовий контроль розглядається як продовження реалізації права на судовий захист, а встановлені законом процедури – як форма забезпечення обов'язковості судового рішення.

**Ключові слова:** *судовий контроль; виконання судових рішень; правосуддя; обов'язковість судового рішення; процесуальний примус; право на судовий захист.*

This article examines the theoretical foundations of the development of judicial control over the enforcement of court judgments as an integral component of the mechanism for ensuring the right to judicial protection. It traces the evolution of the understanding of justice from a process ending with the delivery of a judicial decision to a comprehensive legal process whose ultimate objective is the effective restoration of violated rights. It is argued that the binding nature of a court judgment acquires practical

significance only where effective enforcement mechanisms exist, while judicial control constitutes an essential guarantee of effective judicial protection.

The article analyses the principal stages in the development of Ukrainian legislation governing judicial control over the enforcement of court judgments. It is established that this development encompasses the constitutional recognition of the binding nature of judicial decisions, the constitutionalisation of the court's supervisory powers, the institutionalisation of the relevant procedures within the procedural codes, and the subsequent enhancement of judicial control mechanisms following the adoption of Law of Ukraine No. 4094-IX. It is further demonstrated that administrative proceedings became the first branch of procedural law in which an active model of judicial control was developed and subsequently extended to commercial and civil proceedings.

The legal significance of the debtor's compliance report on the enforcement of a court judgment is examined, together with the specific features of its application in non-pecuniary disputes and in cases involving public-sector debtors. The article elucidates the broad concept of judicial control, which encompasses not only the examination of complaints against decisions, actions, or omissions of enforcement officers, but also the resolution of issues concerning the modification of the method and procedure of enforcement, the postponement or instalment of enforcement, as well as the submission and examination of the debtor's compliance report. It is argued that a fine imposed for the failure to submit such a report, or for submitting it improperly, should be classified as a measure of procedural coercion.

The article systematises the principal doctrinal approaches to understanding judicial control over the enforcement of court judgments. Functional, procedural, institutional, public-law, and comprehensive approaches are identified, and their essential characteristics, advantages, and limitations are examined. It is concluded that the most substantiated approach combines the public-law and procedural perspectives, according to which judicial control represents a continuation of the implementation of the right to judicial protection, while the procedures established by law constitute the legal form through which the binding force of court judgments is ensured.

**Key words:** *judicial control; enforcement of court judgments; administration of justice; binding force of court judgments; procedural coercion; right to judicial protection.*

**Вступ.** Судовий захист традиційно розглядається як один із фундаментальних механізмів забезпечення прав і свобод людини та юридичних осіб. Водночас ефективність правосуддя визначається не лише законністю й обґрунтованістю судового рішення, а й його реальним виконанням. Саме тому в сучасній правовій доктрині дедалі більшого значення набуває дослідження судового контролю за виконанням судових рішень як інституту, покликаного забезпечити практичну реалізацію права на судовий захист і гарантувати обов'язковість судового рішення.

Розвиток цього інституту є закономірним наслідком еволюції концепції правової держави, конституційних засад здійснення правосуддя та практики міжнародних судових інституцій щодо забезпечення ефективного виконання судових рішень. В Україні особливого значення питання судового контролю набули після конституційної реформи 2016 року, подальшого реформування процесуального законодавства та вдосконалення механізмів контролю за виконанням судових рішень, здійсненого Законом України № 4094-IX.

Попри значну кількість наукових праць, присвячених окремим аспектам судового контролю, питання його становлення, законодавчої еволюції та теоретичного осмислення залишаються дискусійними. Це зумовлює необхідність комплексного дослідження генези зазначеного інституту, аналізу основних доктринальних підходів до розуміння його правової природи та визначення місця судового контролю в механізмі забезпечення виконання судових рішень.

**Постановка завдання.** Метою статті є дослідження теоретичних засад становлення судового контролю за виконанням судових рішень шляхом аналізу його генези, еволюції законодавчого регулювання та узагальнення основних доктринальних підходів до розуміння його правової природи.

Методологічну основу дослідження становить сукупність загальнонаукових і спеціально-юридичних методів наукового пізнання, зокрема історико-правового, формально-юридичного, системно-структурного, порівняльно-правового та доктринального, застосування яких

забезпечило комплексне дослідження теоретичних засад становлення судового контролю за виконанням судових рішень.

**Результати дослідження.** Ідея судового контролю за виконанням судових рішень є закономірним розвитком концепції правової держави та невід'ємною складовою сучасного конституціоналізму. Правова доктрина поступово відійшла від розуміння правосуддя як процесу, що завершується ухваленням судового рішення, до його сприйняття як комплексної діяльності, завершальним етапом якої є реальне відновлення порушеного права. Тривалий час процесуальна наука розглядала виконання судових рішень переважно як організаційно-технічну стадію, відокремлену від здійснення правосуддя. Проте практика Європейського суду з прав людини переконливо засвідчила неспроможність такого підходу, наголосивши, що право на суд, гарантоване статтею 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, було б ілюзорним, якби остаточне судові рішення залишалося невиконаним на шкоду одній зі сторін [1].

Усвідомлення того, що ефективність правосуддя визначається не лише ухваленням, а й реальним виконанням судового рішення, зумовило формування правових механізмів, покликаних забезпечити зв'язок між набранням рішенням законної сили та фактичним поновленням порушеного права. У теорії правової держави цей процес пов'язують із трьома взаємопов'язаними тенденціями.

По-перше, із конституційним закріпленням права на судовий захист, зміст якого охоплює не лише доступ до суду, а й можливість домогтися виконання ухваленого рішення. Саме тому Конституція України розглядає обов'язковість судового рішення як одну з основних засад судочинства [2].

По-друге, із розвитком інституту виконання судових рішень, який поступово перестав сприйматися як сфера виключної компетенції органів примусового виконання. Держава, створюючи механізми реалізації права на виконання судового рішення, зобов'язана гарантувати доступ до них кожній особі, якщо рішення не виконується, у тому числі державними органами.

По-третє, із переосмисленням ролі суду в системі поділу влади. Суд уже не обмежується ухваленням рішення, а зберігає процесуальний зв'язок із його реалізацією, що забезпечує дієвість судової влади та ефективність судового захисту.

Універсальність такого підходу підтверджується практикою Європейського суду з прав людини, яку послідовно враховує Конституційний Суд України. Вона виходить із того, що саме держава несе відповідальність за повне й своєчасне виконання судових рішень, а право на доступ до суду охоплює право на їх виконання без невинуватених затримок [3]. За таких умов судовий контроль слід розглядати не як факультативний елемент організації виконавчого провадження, а як необхідну гарантію реалізації права на ефективний судовий захист.

Водночас генезу судового контролю не слід розглядати як лінійний і безконфліктний процес. Її розвиток супроводжувався постійним пошуком оптимального співвідношення між необхідністю забезпечити реальне виконання судового рішення та недопущенням перетворення суду на орган, який фактично перебирає на себе функції державних чи приватних виконавців. Саме цим пояснюється еволюція законодавчих моделей участі суду у виконавчому провадженні: від його мінімального залучення, що обмежувалося розглядом скарг на дії виконавців, до наділення суду повноваженнями контролювати виконання власних рішень, вимагати від боржника звіт і застосовувати заходи процесуального примусу.

Отже, становлення судового контролю за виконанням судових рішень відображає еволюцію самої концепції правової держави, відповідно до якої обов'язковість судового рішення набуває реального змісту лише за наявності ефективних механізмів його виконання. Саме ця ідея стала підґрунтям подальшого розвитку українського законодавства у відповідній сфері.

На відміну від доктринальної еволюції, формування інституту судового контролю в Україні має чітку нормативну періодизацію.

Першим етапом слід вважати прийняття Конституції України 1996 року, яка закріпила право кожного на судовий захист та визначила обов'язковість судового рішення однією з основних засад судочинства [2]. Водночас Основний Закон ще не передбачав окремого конституційного повноваження суду щодо контролю за виконанням судових рішень.

Новий етап розпочався після конституційної реформи 2016 року. Законом України від 02 червня 2016 року № 1401-VIII Конституцію було доповнено статтею 129-1, відповідно до якої держава забезпечує виконання судового рішення, а контроль за його виконанням здійснює суд [4; 2]. Вперше на конституційному рівні судовий контроль був визначений як самостійний елемент механізму реалізації судового рішення. Конституційний Суд України, розкриваючи зміст цієї

норми, наголосив, що здійснення контролю за виконанням судових рішень безпосередньо впливає з конституційної функції суду щодо захисту прав і свобод людини [3]. Подальший розвиток ці положення отримали у частині третій статті 13 Закону України «Про судоустрій і статус суддів», яка передбачає здійснення такого контролю судом у межах повноважень, визначених законом [5].

Наступний етап пов'язаний із процесуальною реформою 2017 року, коли нові редакції процесуальних кодексів уперше системно врегулювали питання судового контролю. У Господарському процесуальному кодексі України було запроваджено окремий розділ VI «Судовий контроль за виконанням судових рішень», який визначив самостійну процесуальну процедуру розгляду скарг на рішення, дії чи бездіяльність органів державної виконавчої служби та приватних виконавців [6; 7]. До цього відповідні питання регулювалися фрагментарно. Водночас науковці обґрунтовано звертали увагу, що створений у 2016–2017 роках нормативний фундамент залишався неповним, оскільки господарське судочинство не мало такого розвиненого механізму судового контролю, який уже існував в адміністративному процесі [8, с. 486].

Логічним продовженням цієї еволюції стало прийняття Закону України від 21 листопада 2024 року № 4094-IX, який набрав чинності 19 грудня 2024 року [9]. Ним Господарський процесуальний кодекс України було доповнено новими положеннями щодо судового контролю, зокрема інститутом подання боржником звіту про виконання судового рішення (статті 345-1–345-4), надано суду першої інстанції повноваження здійснювати контроль за виконанням власного рішення та запроваджено процесуальні санкції за неподання або неналежне подання такого звіту [7]. Аналогічні зміни були внесені до Цивільного процесуального кодексу України та Кодексу адміністративного судочинства України, що засвідчило прагнення законодавця сформувати уніфіковану модель судового контролю незалежно від виду судочинства.

Порівняльний аналіз розвитку процесуального законодавства свідчить, що адміністративне судочинство стало першою сферою, у якій була апробована модель активного судового контролю, яка згодом поширилася на господарське та цивільне судочинство. Зокрема, стаття 382 Кодексу адміністративного судочинства України вже тривалий час передбачає право суду зобов'язати суб'єкта владних повноважень подати звіт про виконання судового рішення та застосувати до його керівника штраф за невиконання відповідного обов'язку. Аналогічний інститут у господарському процесі було запроваджено лише Законом № 4094-IX. Як зазначено у пояснювальній записці до законопроекту № 9462, до 2024 року господарські та цивільні суди не були наділені повноваженнями вимагати від боржників звіт про виконання судового рішення чи застосовувати санкції за його неподання, а судовий контроль фактично обмежувався розглядом скарг на дії або бездіяльність виконавців [7]. Водночас практика Європейського суду з прав людини, який неодноразово констатував порушення Україною обов'язку щодо забезпечення виконання судових рішень, стала одним із чинників подальшого вдосконалення національного законодавства.

Важливою новелою Закону № 4094-IX стало диференційоване застосування інституту звіту боржника залежно від суб'єктного складу спору. У господарських спорах немайнового характеру суд може зобов'язати боржника подати звіт лише за письмовою заявою стягувача та після відкриття виконавчого провадження [7]. Натомість якщо боржником є орган державної влади, орган місцевого самоврядування або суб'єкт господарювання державного чи комунального сектору економіки, обов'язок подати звіт виникає незалежно від категорії спору. Такий підхід свідчить про прагнення законодавця посилити судовий контроль саме щодо суб'єктів публічного сектору, на яких покладається підвищений обов'язок забезпечити належне виконання судових рішень. Водночас така диференціація окреслює особливості адміністративно-правового елементу судового контролю та визначає специфіку правовідносин, що виникають під час його здійснення.

Отже, розвиток законодавства України про судовий контроль за виконанням судових рішень можна умовно поділити на чотири основні етапи: закріплення принципу обов'язковості судового рішення в Конституції України (1996 рік), конституційне визначення повноваження суду здійснювати контроль за його виконанням (2016 рік), інституціоналізацію судового контролю в процесуальному законодавстві (2017 рік) та комплексне вдосконалення його механізмів у господарському, цивільному й адміністративному судочинстві шляхом прийняття Закону № 4094-IX (2024 рік).

Нормативний розвиток інституту судового контролю визначає лише його законодавчі межі, тоді як питання правової природи цього явища й надалі залишається дискусійним. Аналіз наукової літератури свідчить про відсутність єдиного доктринального підходу до його розуміння, що дає підстави виокремити кілька основних концепцій.

Перший підхід ґрунтується на загальній теорії державного контролю та розглядає судовий контроль як один із його різновидів. У межах цієї концепції він трактується як специфічна

форма контрольної діяльності держави, спрямована на перевірку дотримання визначених законом вимог підконтрольними суб'єктами [10]. Так, К. О. Кропивна визначає судовий контроль як самостійний засіб забезпечення ефективного виконання судових рішень, підкреслюючи безпосередній зв'язок між результативністю виконавчого провадження та наявністю дієвих судових механізмів реагування на порушення [11, с. 178]. Аналогічної позиції дотримується Р. П. Кайдашев, який, досліджуючи адміністративне судочинство, акцентує на особливій процесуальній природі судового контролю, що відрізняє його від контролю, здійснюваного органами виконавчої влади [12, с. 128–129].

Другий підхід пов'язує судовий контроль із самостійним повноваженням судової влади. Його прихильники, спираючись на зміст статті 129-1 Конституції України, вважають, що контроль за виконанням судових рішень є окремою функцією суду, відмінною від здійснення правосуддя. Разом із тим значна частина дослідників заперечує таке розмежування, наголошуючи, що судовий контроль завжди ґрунтується на вже ухваленому судовому рішенні, а тому є не самостійною функцією, а продовженням реалізації правосуддя [10].

Третя концепція розглядає судовий контроль як особливу процесуальну форму або спеціальне провадження. Зокрема, О. М. Сасевич характеризує його як окремий різновид судового провадження, у межах якого суд після вирішення спору по суті продовжує здійснювати активний вплив на стадії виконання рішення [13]. Практична цінність такого підходу полягає у визначенні процесуальних форм реалізації контрольних повноважень суду. Водночас його опоненти звертають увагу, що процесуальні кодекси не відносять судовий контроль до самостійних видів судочинства, а тому його кваліфікація як окремого провадження не має достатнього нормативного підґрунтя [10].

Четвертий підхід акцентує увагу на інституційному аспекті судового контролю, розглядаючи його через взаємодію суду з органами та особами, які здійснюють примусове виконання рішень. О. Б. Верба-Сидор визначає судовий контроль як ефективний правовий механізм забезпечення належного функціонування виконавчого провадження та поновлення порушених прав [14, с. 89]. У своїх дослідженнях автор також обґрунтовує особливий процесуальний статус суду на стадії виконання рішення, який не може бути ототожнений ні зі стороною виконавчого провадження, ні з органом примусового виконання [15].

Найбільш комплексною є концепція, представники якої відмовляються зводити судовий контроль до будь-якої однієї правової категорії. В. В. Ладиченко та С. О. Потьомкін обґрунтовують його багатоаспектну природу, зазначаючи, що він одночасно може розглядатися як вид державного контролю, повноваження судової влади, правовий інститут, процесуальна форма та механізм забезпечення виконання судових рішень. Водночас автори доходять висновку, що судовий контроль доцільно розуміти як складову реалізації правосуддя, яка здійснюється судом у визначеній законом процесуальній формі [10].

Водночас у науковій літературі простежується термінологічна невизначеність поняття «судовий контроль». Одні автори ототожнюють його із судовим наглядом, інші трактують значно ширше, включаючи до його змісту весь комплекс процесуальних повноважень суду, пов'язаних із виконанням судового рішення. Така різниця у підходах має не лише теоретичне, а й практичне значення, адже визначає межі контрольної діяльності суду: чи обмежується вона розглядом скарг на дії виконавця, чи охоплює також вирішення питань зміни способу та порядку виконання рішення, відстрочення чи розстрочення його виконання, а також розгляд звіту боржника. На нашу думку, більш обґрунтованим є широке розуміння судового контролю, яке узгоджується із системним змістом розділу VI Господарського процесуального кодексу України в редакції Закону № 4094-IX, де всі зазначені процесуальні форми об'єднано в межах єдиного інституту судового контролю [6; 7].

Окремим предметом наукової дискусії є правова природа штрафу, що застосовується судом у разі неподання або неналежного подання боржником звіту про виконання судового рішення. Одні дослідники розглядають його як захід юридичної відповідальності, інші – як захід процесуального примусу, який застосовується не за сам факт невиконання рішення, а за порушення процесуального обов'язку, покладеного судом [16]. Останній підхід видається більш переконливим, оскільки відповідає системному тлумаченню положень Господарського процесуального кодексу України, де відповідний штраф віднесено до заходів процесуального примусу [7].

Підсумовуючи викладене, слід зазначити, що сучасна доктринальна дискусія щодо сутності судового контролю концентрується навколо двох ключових питань. Перше стосується його співвідношення з функцією правосуддя – чи є судовий контроль самостійним повноваженням

судової влади, чи продовженням здійснення правосуддя. Друге пов'язане з визначенням його правової природи – як процесуальної форми, правового механізму чи окремого інституту. Саме відсутність єдиного підходу до вирішення цих питань зумовлює необхідність подальшого теоретичного осмислення природи судового контролю за виконанням судових рішень.

Проведений аналіз дає підстави систематизувати доктринальні підходи до розуміння судового контролю за виконанням судових рішень залежно від домінантного аспекту, покладеного в основу його визначення. На цій підставі доцільно виокремити п'ять основних підходів: функціональний, процесуальний, інституційний, публічно-правовий та комплексний.

Функціональний підхід розглядає судовий контроль як окреме повноваження судової влади або одну з форм її реалізації. Його перевагою є акцент на владному характері контрольної діяльності суду, проте недоліком залишається ризик штучного відокремлення судового контролю від здійснення правосуддя.

Процесуальний підхід визначає судовий контроль як особливу процесуальну форму реалізації судом контрольних повноважень, що має самостійний порядок здійснення. Водночас зведення судового контролю виключно до процесуальної процедури не дає можливості повною мірою розкрити його конституційно-правову природу.

Інституційний підхід акцентує увагу на місці суду серед учасників відносин, пов'язаних із виконанням судових рішень, насамперед у взаємодії з органами та особами, які здійснюють примусове виконання. Його значення полягає у дослідженні суб'єктного складу відповідних правовідносин, хоча він не вирішує питання правової природи контрольних повноважень суду.

Публічно-правовий підхід виходить із того, що судовий контроль є закономірним наслідком конституційного принципу обов'язковості судового рішення та позитивного обов'язку держави забезпечити його виконання. Саме цей підхід, на нашу думку, найбільш повно розкриває сутність судового контролю, оскільки дозволяє розглядати його як інструмент реалізації права на ефективний судовий захист, а не як самостійну процесуальну мету.

Комплексний підхід поєднує зазначені концепції, характеризуючи судовий контроль одночасно як функцію судової влади, правовий інститут, процесуальну форму та механізм забезпечення виконання судових рішень. Його перевагою є всебічність, однак надмірна універсальність ускладнює практичне застосування такого підходу.

Запропонована класифікація має не лише теоретичне, а й практичне значення. Вона дає підстави розглядати судовий контроль за виконанням судових рішень у господарському судочинстві крізь призму поєднання публічно-правового та процесуального підходів. За такого розуміння судовий контроль є способом реалізації конституційного обов'язку держави забезпечити виконання судових рішень, а процесуальні механізми виступають формою реалізації цього обов'язку.

**Висновки.** Підсумовуючи все вищевикладене, можна зробити наступні висновки.

По-перше, становлення інституту судового контролю є закономірним результатом розвитку концепції правової держави, відповідно до якої право на судовий захист охоплює не лише ухвалення, а й реальне виконання судового рішення.

По-друге, розвиток українського законодавства у цій сфері відбувався послідовно: від конституційного закріплення обов'язковості судового рішення, через конституціоналізацію контрольних повноважень суду та їх процесуальне оформлення, до істотного вдосконалення механізму судового контролю Законом України № 4094-IX.

По-третє, сучасна доктрина не виробила єдиного підходу до визначення сутності судового контролю, що обумовлює доцільність його систематизації за функціональним, процесуальним, інституційним, публічно-правовим і комплексним підходами.

По-четверте, найбільш обґрунтованим є поєднання публічно-правового та процесуального підходів, за якого судовий контроль розглядається як продовження реалізації права на судовий захист, а процесуальні механізми – як форма забезпечення виконання судового рішення.

Таким чином, результати дослідження підтверджують, що судовий контроль за виконанням судових рішень є самостійним елементом механізму забезпечення обов'язковості судових рішень, який поєднує конституційно-правові засади із процесуальними формами їх реалізації.

#### Список використаних джерел:

1. Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод від 4 листопада 1950 р. (ратифікована Законом України від 17 липня 1997 р. № 475/97-ВР). URL: [https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995\\_004](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004).

2. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-ВР>.
3. Рішення Конституційного Суду України у справі за конституційною скаргою Плескача В'ячеслава Юрійовича щодо відповідності Конституції України (конституційності) приписів частини першої статті 294, частини шостої статті 383 Кодексу адміністративного судочинства України від 1 березня 2023 р. № 2-п(II)/2023. URL: <https://ccu.gov.ua/storinka/129>.
4. Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя): Закон України від 2 червня 2016 р. № 1401-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 28. Ст. 532. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1401-19>.
5. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. № 1402-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 31. Ст. 545. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19>.
6. Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів: Закон України від 3 жовтня 2017 р. № 2147-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2017. № 48. Ст. 436. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2147-19>.
7. Господарський процесуальний кодекс України: Закон України від 6 листопада 1991 р. № 1798-XII (у редакції Закону України від 3 жовтня 2017 р. № 2147-VIII). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1798-12>.
8. Бобрик В. І. Уніфікація судового контролю за примусовим виконанням судових рішень. Юридичний науковий електронний журнал. 2023. № 9. С. 485–489. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2023-9/119>.
9. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення положень про судовий контроль за виконанням судових рішень: Закон України від 21 листопада 2024 р. № 4094-IX. Голос України. 2024. 18 грудня. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4094-20>.
10. Ладиченко В. В., Потьомкін С. О. Поняття і суть судового контролю за виконанням судових рішень. Часопис Київського університету права. 2023. № 3. С. 190–198. DOI: <https://doi.org/10.36695/2219-5521.3.2023.39>. URL: <https://chasprava.com.ua/index.php/journal/article/view/984>.
11. Кропивна К. О. Судовий контроль як засіб забезпечення ефективного виконання судових рішень. Вісник Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут». Політологія. Соціологія. Право. 2016. № 3/4 (31–32). С. 177–182. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKPI\\_soc\\_2016\\_3-4\\_29](http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKPI_soc_2016_3-4_29).
12. Кайдашев Р. П. Сутність судового контролю в адміністративному процесі України. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2015. № 3(77). С. 126–131. URL: [http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs\\_2015\\_3\\_19](http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvdduvs_2015_3_19).
13. Сасевич О. М. Судовий контроль за виконанням дискреційних повноважень. Судово-юридична газета. 12 листопада 2019 р. URL: <https://sud.ua/ru/news/blog/154340-sudoviyykontrol-za-vikonannyam-diskreitsynikh-povnovazhen>.
14. Верба-Сидор О. Б. Співвідношення судового та відомчого контролів за діяльністю приватних виконавців у механізмі забезпечення прав особи. Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка. 2021. Т. 2. № 94. С. 84–98. URL: <https://journal.lduvs.lg.ua/index.php/journal/article/view/1372/1243>.
15. Верба-Сидор О. Б. Правосуб'єктність суду у виконавчому провадженні: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Львівський національний університет імені Івана Франка. Львів, 2012. 244 с.
16. Хребтова А. А. Особливості процесуальних форм контролю за виконанням судового рішення в адміністративному процесі. Юридичний науковий електронний журнал. 2024. № 3. С. 374–378. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0374/2024-3/90>.

*Дата першого надходження рукопису до видання: 21.08.2025*

*Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 12.09.2025*

*Дата публікації: 25.09.2025*